

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

SOCIALE ANBRINGELSER PÅ SIKREDE INSTITUTIONER

I ET MENNESKERETLIGT
PERSPEKTIV

Børn og unge anbringes i stigende grad på sikrede institutioner af sociale årsager. I 2010 var under hver tyvende anbringelse på sikret institution en social anbringelse. I 2019 var det næsten hver tredje.

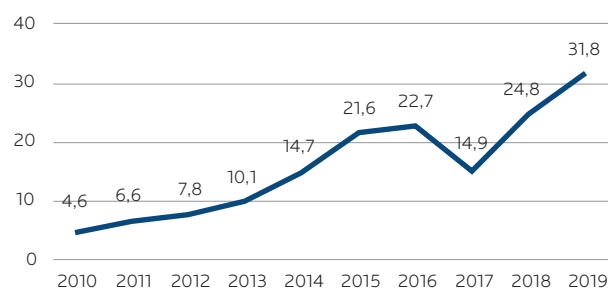
På sikrede institutioner er de anbragte børn og unge frihedsberøvede og underlagt en stor grad af kontrol og overvågning. Størstedelen af beboerne er anbragt her som alternativ til varetægtsfængsling eller afsoning.

En anbringelse på sikret institution indebærer massive indgreb i barnets eller den unges menneskerettigheder. Institut for Menneskerettigheder finder, at socialt anbragte børn og unge risikerer at opleve indgreb og vilkår, der ikke afspejler formålet med deres anbringelse.

” Vi er endestationen i serviceloven. Vi er endestationen, dér hvor man er ved at give op på de socialt anbragte unge.

Leder af en sikret institution

UDVIKLINGEN I ANDELEN AF SOCIALE ANBRINGELSER. 2010-2019. PROCENT.

Kilde: Danske Regioner

” Første gang. Der kan jeg huske, at jeg kommer til det her store hegn. Og jeg tænker bare, hvad er det her for et sted? Det er jo et ... altså. Mildest talt, det er jo et fængsel. Det er jo et ungdomsfængsel, selvom man kalder det en sikret institution. Og jeg var sådan lidt, skal jeg være her nu? Jeg var 12, og så kommer jeg ind sammen med nogle, der har en narkodom og voldsdom og altså selvskader og nede på den anden afdeling sad der én for mord, altså du ved. Det var lidt nogle hårde typer, eller hvad man skal kalde det, og nogle ældre. Meget ældre end mig, jo ...

Socialt anbragt barn på sikret institution

FLERE BØRN OG UNGE ANBRINGES AF SOCIALE ÅRSAGER UNDER FÆNGSELSLIGNENDE VILKÅR

Sikret anbringelse er den mest indgribende foranstaltning efter serviceloven. Selvom sikrede institutioner ikke er fængsler, så er institutionerne kendetegnet ved flere fængselslignende træk. Af den grund er det bekymrende, at gruppen af socialt anbragte på sikrede institutioner er mere end tredoblet de sidste ti år, og at anbringelseslængderne er væsentligt forlængede.

Piger og børn og unge med psykiske lidelser er særligt udsatte på de sikrede institutioner, da piger risikerer marginalisering, og institutionerne i vidt omfang savner specialviden om psykiatrinære problemstillinger.

Sikrede institutioner har meget varierede praksisser, og rapporten dokumenterer, at det i et vist omfang er tilfældigt, hvilke indgreb socialt anbragte børn og unge underlægges. Dertil er flere indgreb en konsekvens af, at de anbringes sammen med strafferetligt anbragte, hvorfor indgrebene ikke er individuelt begrundede.

Vi finder, at en effektiv beskyttelse af socialt anbragte børn og unges fundamentale rettigheder ikke kan sikres, så længe disse børn og unge anbringes under de forhold og i det miljø, som i dag gør sig gældende på de sikrede institutioner.

ANBEFALINGER

Institut for Menneskerettigheder anbefaler:

- at Social- og Indenrigsministeriet tager initiativ til at ændre serviceloven og relateret lovgivning, så børn og unge ikke kan anbringes under fængselslignende forhold, når anbringelsen er begrundet i sociale årsager, og
- at Social- og Indenrigsministeriet, regionerne og kommunerne sikrer, at der tilvejebringes et bedre videns- og datagrundlag vedrørende børn og unge anbragt på sikret institution.

OM UNDERSØGELSEN

Undersøgelsen består af:

- en gennemgang af eksisterende forskning, undersøgelser og tal
- en sammenligning af nordisk praksis
- interviews med lederne af de sikrede døgninstitutioner
- en juridisk analyse af de menneskeretlige konsekvenser ved sociale anbringelser på sikrede institutioner.

Lektor Ann-Karina Henriksen bidrager med et kapitel, der gennemgår akterne i 28 sager om sociale anbringelser af børn og unge.

LÆS MERE PÅ [MENNESKERET.DK/](https://menneskeret.dk/)
SOCIALTANBRAGT